

TANÍTVÁNYAINKNAK AJÁNLSHATJUK

Az „Iránytű” sorozat most bemutatásra kerülő két kötetét elsősorban a 8. osztályokban tanítóknak ajánljuk. Különösen az osztályfőnöki órákon nyílik lehetőség, hogy hasznos, marandó beszélgetést kezdeményezzünk.

Takács Ferenc:

ÉP TESTBEN ...

című könyvről.

Szokatlan módon találkozhatnak tanítványaink ebben a műben a sporttal. A sporttörténész szerző a múlt emberének életmódjával, a klasszikus sportok történetének bemutatásával, sporttörténeti érdekességekkel „lázítja” a fiatalokat a mai egészségtelen életmód, szokások ellen. „Házilag” is végezhető testedzési módok bemutatásával bszűdít a szellemi és testi egészség védelmére. A szellem és a test harmonikus fejlesztésének fontosságát hangsúlyozzák a mototól választott szaktudományos és szépirodalmi idézetek is.

A könyv tartalmi értékei mellett külön is érdemes megemlíteni a jó érzékkel, megfelelő helyen és témában használt humoros hangot. A mulatságos rajzokkal diszitett könyv bizonyára nemcsak kellemes szórakozást nyújt majd, hanem hasznos útmutatóul is szolgál a fiataloknak.

A könyvet 14 éven felülieknek ajánlja a szerző. Éppen emiatt alsóbb osztályok szűlői értekezletén is érdemes lenne javasolni a szűlőknek, hogy olvassák el, ismerkedjenek meg vele. Mert végső soron nem a könyv elolvásása a legfontosabb, hanem, hogy egészséges életmódra neveljük gyermekeinket. S ebben a szűlők a legfontosab segitőtársaink.

Móra Ferenc Könyvkiadó, Budapest, 1979.

„Beszélgetések a politikáról” alcímmel jelent meg

Ipper Pál:

CSAK 18 ÉVEN ALULIAKNAK

című könyve.

Miért is örülhetünk ennek a munkának? Mert arra ad példát, hogyan kell meggyőznünk az alakuló személyiségű fiatalokat, a tizenéveseket, akikre azt szoktuk mondani, hogy a legnehezebben nevelhetők, nem hallgatnak az idősebbek, a tapasztaltabbak szavaira.

Érdemes a szerző bevezető gondolatait is idézni: „A beszélgetések egyik szereplője ki is mondja, hogy »lehet, az öregek sem szeretik az unalmas szövegeket, de a tizenévesek végképp

nem«. Ezért vállalkoztam ... arra, hogy megpróbáljak a kizárólag 18 éven aluliaknak, nem feltétlenül tökéletesen precíz, idézetekkel teli, minden oldalról alaposan megrágott művet alkotni, hanem egy könyv hasábjaiiba tördelni élő, valóságos beszélgetéseket, valóságos 18 éven aluliakkal. ... Nem tanítani, nem nevelni, hanem meggyőzni akartam a beszélgető partnereket, és rajtuk keresztül a majdani olvasókat.”

De hogy a meggyőzésnek a könyvben föllelhető eszközeivel mennyire lehet nevelni, alakítani a fiatalokat, érdemes kipróbálnunk a mindennapi gyakorlatunkban, akár a könyv politikai témáit megbeszélve, akár a saját osztályunkban fölvetődőkön vitatkozva.

Móra Ferenc Könyvkiadó, Budapest, 1979.

Hogyan kell gondolkodnunk a mindennapi életünkben fontos szerepet játszó fizikai állandókról? Erre a kérdésre sajátos módon ad feletet

Karl Gilzin:

KÜLÖNÖS VILÁGBAN

című műve.

Mintha különös, tudományos-fantasztikus könyvet olvasnánk, de mindez kísértetiesen olyan, mintha a Földön játszódna. Ott is vagyunk, „csupán” annyi történt, hogy egyik pillanatról a másikra megváltoztak a fizikai törvények megszokott állandói. Gilzin szemléletes víziókban elveníti meg könyvében, mit is jelentene az emberiségnek, ha a számunkra látszólag közömbös számok megváltoznának.

Miért érdemes ajánlanunk nagyobb tanítványainknak ezt a művet? Mert nemcsak szórakoztatva bevezeti őket a tudományos és világnézeti problémákba, hanem tudomásukra hozza azt is, hogy Földünkről hogyan kell felelősen gondolkodnunk, miért kell nagyon vigyáznunk égitestünkre; és e kérdések továbbgondolására ösztönöz. „Mert a tudomány és a technika olyan hatalmas eszközöket adott a kezünkbe, hogy azoknak egy kicsit is elhibázott használatra teljesen felboríthatja a bennünket körülvevő természet érzékeny egyensúlyrendszerét.”

A könyvet Láng István fordította, Fodor L. István pedig szakmailag ellenőrizte, és hasznos, eligazító utószót írt hozzá.

Móra Ferenc-Kárpáti Könyvkiadó, 1978.

Joó Katalin:

CSILLAG ALATT SZÜLETETT CSAPAT

Amikor egy-egy ünnep közeledik, sokszor halljuk, mondjuk: hogyan is kellene a régi ismeretekhez marandó szép emléket nyújtva

újakat kapcsolni. Hiszen tanítványainkkal évről évre megemlékezünk nemzeti, nemzetközi ünnepekről; s ez legtöbbször ünnepi rajgyűléseken, ünnepélyes csapatgyűlésen történik.

A Magyar Tanácsköztársaság ünnepe is azok közé tartozik, amelyről már alsó tagozatos koruk óta hallanak tanítványaink. Bizony nem könnyű feladat természetesen, közvetlen hangú beszélgetést kezdeményezni pl. osztályfőnöki órán felsős gyerekeinkkel a sokat emlegetett, hallott ünnepről. Márpedig csak ezeknek a beszélgetéseknek van nevelő erejük, hatásuk.

Ilyen jellegű gondjainkban szívesen hívjuk segítségül a könyveket. Erdemes most is ezt a megoldást választani. Jó Katalin érdekesítő könyve, amelyet a szerző a még élő tanúk emlékezéseit összegyűjtve írt, a rövid életű, de dicsőséges emlékü Tanácsköztársaság első úttörőinek életéről szól. Bármilyen szépen össze-szedett, adatokkal támogatott tanári beszéd sem hathat annyira felső tagozatos diákjainkra, mint a házmasterék polgárba járó lányának, Tercsinek regényben megírt élete, gondolkodása. Megtudhatják tanítványaink hogyan alakult meg az első úttörőcsapat, amely rövid működésével is méltán lehet példaképe és őse a mai szervezetnek. Nemcsak kirándultak és a feledhetetlen első szabad május elsején vettek részt a csapat tagjai, hanem szívesen mentek falura dolgozni, sőt a megsebesült vöröskatonákat is ápolták a kórházakban.

A regény szereplői többnyire kamaszkorú diákok, a maguk gyermeki gondolataival, érzéseikkel, vágyaikkal. De ott feszül a műben (legtöbbször finom háttérrel) de néha közvetlen közelről) a felnőttek világán, beszédén áttűző történelmi kor. A kis Tercsi nem mindenre tud magyarázatot adni, leginkább csak érzelmei vetítődnek ki gondolataiban, de éppen ebben rejlik a könyv hatása a mai gyerekekre, így képes arra, hogy az olvasóból hasonló érzéseket, gondolatokat váltson ki.

Hasznos, értelmes beszélgetést kezdeményezhetünk a megemlékezés alkalmával, ha tanítványainkkal elolvastatjuk ezt a könyvet. Görög Júlia egyszerűen szép rajzai jól segítik a szereplők személyének, életének az elképzelését.

Móra Könyvkiadó, Budapest, 1979.

Versek, dalok, játékok, jó tanácsok ünnepekre. Elsősorban óvodásoknak, óvodásoknak ajánlja a Móra Könyvkiadó a Granasztói Szilvia és Magyar Beck Anna összeállításában megjelent könyvet. Ezt az ajánlást ki kell egészítenünk: megérdeklődjünk ez a gazdag tartalmú kötet, hogy az alsó tagozatban tanító nevelők figyelmét is felhívjuk rá. S hogy miért? Ez kiderül Granasztói Szilvia gyerekeknek szánt előszavából is: „... A nagy kerek esztendőben bizony sok-sok ünnep van. Még a hétköznapok között is akad ilyen, de szépszerivel van olyan is, amit nem jeleznek piros betűvel, mégis mindenki ünnepnek tartja őket. Ilyen például az anyák napja. Fogjuk most össze ezt a sok-sok ünnepnapot, mintha csak színes, szívarványszínű labdák lennének! Dobáljuk fel őket jó magasra, azután kapjuk el sorban, úgy, ahogy a hónapok jönnek. Én adom neked az ünnepi labdákat, te meg figyelj jól, hallgasd meg, hogy vajon mit súgnak, miről mesélnek! Vers, játékok, bábszínház és móka meg ünnepi felvonulás muzsikáját hallhatod a színes labdákból.”

A hónapokhoz, ünnepnapokhoz kapcsolódó versek mellett ott találjuk az alkalomhoz illő játékokat, sokszor még bábjeleket is. S ami igazán új és nagyszerű ötlet: még a bábok elkészítéséhez is tanácsokat kapnak a nevelők és gyerekek. Egy-egy technika órákhoz sokféle ötletet meríthetünk, s az elkészített bábokkal azután el is játszhatják gyerekeink a kiválasztott darabot anyanyelvi óráinkon, kisdobos-foglalkozásokon, ünnepeken.

Külön dicsérendő, hogy a kötet összeállítója a könyv utolsó oldalain olyan listát is átnyújt a nevelőknek, szülőknek, amely az 5-8 éves korosztálynak szóló könyvek címeit tartalmazza. Igazán örülhetünk a mindennapi munkánkat könnyebbé és színesebbé tevő gyűjteménynek, amelyet Stuibér Zsuzsa hangulatos, kedves rajzai díszítenek. Méltán remélhetik a kötet összeállítója, hogy akikhez szólnak, megértik és megérik törekvésük lényegét, és „kedvvel, szeretettel lapozgatják majd az ünneplésnek ezt az újfajta kézikönyvét”.

Móra Ferenc Könyvkiadó, Budapest, 1979.